

1. Referentie

Referentie	Ewalds, D. (2010). Vrijtijdsbesteding en maatschappelijke participatie van jongeren. Den Haag/Heerlen: Centraal Bureau voor Statistiek.
Taal	Nederlands
ISBN – ISSN	1876-181X
Publicatievorm	rapport

2. Abstract

Jongeren sporten graag in hun vrije tijd. Ze hebben bovendien vaak contact met vrienden, kennissen en familieleden. Ook spenderen jongeren wekelijks veel tijd op internet en achter de televisie. Een op de drie jongeren van 15 tot 23 jaar doet werkervaring op en verdient een zakcentje bij door middel van een kleine baan. Daarnaast gaat een ruime meerderheid van de jongeren jaarlijks op een lange vakantie. Naast deze drukke bezigheden in hun vrije tijd, dragen veel jongeren van 18 tot 25 jaar bij aan de maatschappij, door het doen van georganiseerd vrijwilligerswerk en het geven van informele hulp. De helft van de jeugd rekent zich tot een kerkelijke gezinde of levensbeschouwelijke groepering, al gaat slechts een deel hiervan regelmatig naar een bijeenkomst hiervoor.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Vrije Tijd
Trefwoord(en)	Algemene cijfers

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Jeugd en gezin, Nederland
Onderzoeker(s)	Doreen Ewalds Henri Faasdreef 312 2492 JP Den Haag (070) 337 38 00

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe is het gesteld met de vrijetijdsbesteding van Nederlandse jongeren?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Secundaire analyses op verschillende statistische bronnen
Onderzochte groep	Nederlandse jongeren onder de 18 jaar
Bereik	Nederland

7. Resultaten

Minder jongeren voor de buis	In 2008 keek 62 procent van de jongeren van 12 tot 18 jaar meer dan 9 uur per week naar de televisie. Dat is 14 procentpunt minder dan in 2000. Onder 18- tot 25-jarigen is dit aandeel met 5 procentpunt gedaald tot 61 procent in 2008. Deze afname wordt in beide groepen vooral veroorzaakt door het aandeel jongeren dat 20 uur of meer per week televisie kijkt. De meeste jongeren van 12 tot 25 jaar zitten 10 tot 20 uur per week voor de buis. De afname van het aandeel jongeren dat veel televisie kijkt, kan deels komen door de toegenomen populariteit van internet. Jongeren besteden tegenwoordig veel tijd aan chatten en gamen. Ook kunnen jongeren via internet televisieprogramma's bekijken wanneer ze dat zelf willen.
Bijna alle jongeren op het internet	In 2009 hadden bijna alle jongeren van 12 tot 25 jaar toegang tot een personal computer (pc) met internet. Ruim vier op de vijf jongeren van 12 tot 15 jaar bracht ook dagelijks tijd door op internet. Voor 15- tot 25-jarigen gold dit voor 91 procent. Internetten doen jongeren zowel thuis als bij iemand anders thuis, of bij een onderwijsinstelling. Het percentage jongeren dat dagelijks internet gebruikt, is binnen beide leeftijdsgroepen gestegen sinds 2005. Onder jongeren van 12 tot 15 jaar nam dit toe met 10 procentpunt en onder de 15- tot 25-jarigen met 14 procentpunt. Het internetgebruik neemt af naarmate de leeftijd stijgt. In 2009 bezocht 86 procent van de 25- tot 45-jarigen dagelijks het internet en voor 45- tot 65-jarigen gold dit voor 77 procent. Internet wordt vooral gebruikt voor communicatie en voor vermaak. Bij vermaak gaat het om bijvoorbeeld het spelen en downloaden van games, films en muziek. Jongeren bestellen en kopen daarnaast ook steeds vaker goederen via het internet. Van de 12- tot 15-jarigen heeft 36 procent in 2009 minimaal één keer een aankoop gedaan via internet. Dit aandeel is met 16 procentpunt gestegen sinds 2005. Onder 15- tot 25-jarigen is dit aandeel zelfs met 25 procentpunt toegenomen, tot 80 procent in 2009. De jongeren geven via internet vooral geld uit aan kleding en sport artikelen, soft- en hardware, elektronische benodigdheden en kaartjes voor evenementen.
Jongeren hebben veel contact met vrienden, kennissen en familieleden	Jongeren van 12 tot 25 jaar hebben ook vaak contact met vrienden en kennissen. Het gaat hierbij om ontmoetingen, of om telefonische en schriftelijke contacten, zoals via sms en msn. In 2008 had ongeveer 98 procent van deze jongeren ten minste een keer per week contact met vrienden en kennissen. Zowel onder jongeren van 12 tot 18 jaar als onder jongeren van 18 tot 25 jaar is dit percentage erg hoog. Dit aandeel neemt wel af naarmate de leeftijd toeneemt. Van de 25- tot 45-jarigen had 84 procent wekelijks contact met vrienden en kennissen en van de 45- tot 65-jarigen gold dit voor 71 procent. Contact met familieleden die niet thuis wonen, komt iets minder vaak voor onder jongeren. Van de jongeren van 18 tot 25 jaar had 81 procent wekelijks contact met niet thuiswonende familieleden. Bij de 12- tot 18-jarigen lag dit aandeel op 75 procent. Personen van 25 jaar of ouder hebben vaker contact met familieleden dan de jongeren. In 2008 hadden bijna negen op de tien personen vanaf 25 jaar wekelijks contact met niet thuiswonende familieleden. Hier speelt mee dat veel van de 12- tot 25-jarigen (ruim 75 procent) nog bij hun ouders thuis wonen, terwijl van de personen tussen de 25 en 65 jaar nog maar 3 procent thuis woont. Bij 25-plussers gaat het veelal om contact met ouders, broers en zussen, terwijl het bij de jongeren vaak gaat om contact met tantes, ooms en grootouders.
Sporten is populair onder jongeren	Jongeren sporten graag. Bijna negen op de tien jongeren van 4 tot 18 jaar deed in 2008 minimaal een uur per week aan lichamelijke sport. Dit aandeel neemt wel af naarmate de leeftijd toeneemt. Onder de 18- tot 25-jarigen lag dit percentage namelijk op 66 procent. Deze aandelen zijn weinig veranderd sinds 2000. Hoewel het aandeel jongeren dat regelmatig sport afneemt met de leeftijd, geldt wel dat jongeren vanaf 12 jaar vaker 5 uur of meer per week sporten dan jongeren onder de 12 jaar. Sinds 2000 zijn steeds meer jongeren 5 uur of meer per week gaan sporten (zie Tabel 3). Bij jongeren zijn vooral teamsporten en solosporten in trek. Duosporten, zoals squash en verdedigingssporten, worden echter minder door jongeren beoefend (Sociaal en Cultureel Planbureau, 2008). Jongens besteden veel tijd aan volkssport nummer 1, voetbal en daarnaast aan hardlopen. Onder meisjes zijn zwemmen en aerobics meer in trek.
Meer museumbezoek onder jongeren	In 2008 bezocht een op de vijf jongeren van 4 tot 12 jaar regelmatig (3 tot 12 keer per jaar) een museum. Dit aandeel is met 5 procentpunt gestegen sinds 2000. Ook onder de 12- tot 18-jarigen nam dit aandeel toe, met 6 procentpunt tot 16 procent in 2008. Deze museumbezoeken vinden waarschijnlijk vaak plaats in gezelschap van de ouders of via

	<p>school.</p> <p>Jongeren van 18 tot 25 jaar bezoeken minder vaak een museum. In 2008 gaf 10 procent aan 3 tot 12 keer per jaar een museum te bezoeken. Dit aandeel is sinds 2000 ongeveer gelijk gebleven. Van alle jongeren van 4 tot 25 jaar gaf 1 procent aan minimaal één keer per maand een museum te bezoeken.</p>
Jongeren tot 18 jaar vaker op vakantie dan 18- tot 25-jarigen	<p>In 2009 is 81 procent van de jongeren tot 18 jaar op een lange vakantie geweest. Dit houdt een vakantie in met ten minste vier opeenvolgende overnachtingen. Gemiddeld gingen deze jongeren 1,8 keer op vakantie in 2009. Deze vakanties vinden vaak plaats samen met de eigen ouders of met de ouders van een vriend of vriendin. Naast vakanties in Nederland, gaan jongeren tot 18 jaar vooral op vakantie naar Frankrijk en Duitsland.</p> <p>Jongeren van 18 tot 25 jaar gaan minder vaak op lange vakantie, 66 procent in 2009. Zij gingen gemiddeld 1,7 keer per persoon op vakantie. Deze vakanties vinden vaak plaats in het gezelschap van leeftijdsgenoten. Favoriete bestemmingen buiten Nederland zijn voor hen Frankrijk en Spanje.</p> <p>Korte vakanties (minder dan vier overnachtingen) zijn minder in trek bij jongeren dan lange vakanties. In 2009 ging ongeveer 42 procent van de jongeren van 0 tot 25 jaar op korte vakantie.</p>
Een derde van 15- tot 23-jarigen heeft een kleine baan	<p>Jongeren beginnen vaak al op vroege leeftijd met werken om wat geld bij te verdienen. Hierbij gaat het meestal om bijbaantjes van minder dan 12 uur per week, de zogenaamde kleine banen. In 2009 had ruim 32 procent van de jongeren van 15 tot 23 jaar zo'n kleine baan. Dit aandeel is nauwelijks gestegen in de afgelopen jaren. Vooral jongeren die nog onderwijs volgen hebben relatief vaak een kleine baan om geld bij te verdienen. In 2009 gold dit voor bijna 40 procent van de onderwijsvolgende jongeren van 15 tot 23 jaar, ten opzichte van een op de twintig niet-onderwijsvolgende jongeren (5 procent). Hier speelt wel mee, dat niet-onderwijsvolgende jongeren vaker al een baan hebben van meer dan 11 uur per week. Bij kleine banen gaat het vaak om werk in de horeca en in de detailhandel, zoals kelner of serveerster, vakkenvuller of winkelbediende. Ook het bezorgen van kranten, tijdschriften en folders en schoonmaken zijn populaire kleine banen. Deze baantjes zijn gemakkelijk in deeltijd te vervullen en kunnen vaak op onregelmatige tijden worden uitgevoerd. Hierdoor combineert dit werk goed met een opleiding.</p>
Twee op de vijf jongeren van 18 tot 25 jaar doen vrijwilligerswerk	<p>Jongeren dragen in hun vrije tijd ook bij aan de maatschappij. Bijvoorbeeld door het verrichten van vrijwilligerswerk en het geven van informele hulp. Het verrichten van vrijwilligerswerk houdt in dat jongeren onbetaalde activiteiten uitvoeren in organisatorisch verband. In 2008 deed 42 procent van alle jongeren van 18 tot 25 jaar vrijwilligerswerk. Dit percentage is weinig veranderd sinds 2000. Deze jongeren verrichten vooral vrijwilligerswerk voor sport- en jeugdverenigingen en voor levensbeschouwelijke organisaties. Het zijn iets vaker de jongens dan de meisjes die vrijwilligerswerk doen. Dit komt voornamelijk doordat een op de vier jongens zich inzet voor sportclubs, tegenover slechts een op de tien meisjes.</p> <p>Informele hulp is onbetaalde hulp die gegeven wordt aan anderen buiten het eigen huishouden, zoals aan zieken, burens, familie, vrienden en bekenden. In 2008 gaf 27 procent van de 18- tot 25-jarigen informele hulp. Ook dit percentage is weinig veranderd sinds 2000.</p>
De helft van de jongeren van 12 tot 25 behoort tot een kerkelijke gezindte	<p>In 2008 rekende ongeveer de helft van de jongeren van 12 tot 25 jaar zich tot een kerkelijke gezindte. Van deze jongeren rekende 44 procent zichzelf tot het rooms-katholieke geloof, 28 procent tot het protestantse geloof en gaf 18 procent aan moslim te zijn. Tot de overige kerkelijke gezindten, waaronder joden en hindoes, behoorde 12 procent van de gelovige jongeren van 12 tot 25 jaar. Sinds 2000 is het aandeel gelovige jongeren met 3 procentpunt gedaald. Jongeren van 12 tot 18 jaar rekenden zich iets vaker tot een kerkelijke gezindte (53 procent) dan jongeren van 18 tot 25 jaar (49 procent).</p> <p>Van alle jongeren van 12 tot 25 jaar ging 16 procent regelmatig, dat wil zeggen minstens een keer per maand, naar een bijeenkomst met een godsdienstig of levensbeschouwelijk doel in 2008. Dit aandeel is met 3 procentpunt gedaald sinds 2000. Binnen de groepjongeren van 12 tot 25 jaar, waren het iets vaker de jongeren van 12 tot 18 jaar (20 procent) die een bijeenkomst bezochten dan de 18- tot 25-jarigen (15 procent).</p>

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek